

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Jätteiden ja sivuvirtojen sähköinen markkinapaikka -hanke

Valtakunnallinen jätteiden ja sivuvirtojen markkinapaikka

- Ammattimaiseen käyttöön tarkoitettu sähköinen ilmoitustaulu, jossa voi ilmoittaa ja etsiä tarjolla olevia ja tarvittavia jätteitä, sivuvirtoja sekä näille tarjottavia palveluita
- Ilmoitettavat/etsittävät materiaalit voivat olla erilaisia jätteitä tai vielä määrittelemättömiä tuotannon sivuvirtoja
- Käyttö olisi pääasiassa vapaaehtoista, pakollista vain kun tarvitaan säännöllistä ns. TSV-palvelua (ks. seuraava dia)
- Käyttäjiä
 - Jätteiden ja sivuvirtojen tuottajat
 - Jätteiden ja sivuvirtojen hyödyntäjät
 - Näihin liittyvien palveluiden, kuten jätehuoltopalveluiden, tarjoajat
 - Yritykset
 - Julkisyhteisöt
 - Kuntien jätelaitokset
 - Viranomaiset, kuten kuntien jätehuoltoviranomaiset ja Kilpailu- ja kuluttajavirasto (käyttävät markkinapaikkaa TSV-palvelutoiminnan seuraamiseen)
 - Ylläpitäjä Motiva Oy ja FISS-aluekoordinaattorit (FISS eli Teolliset symbioosit Suomessa – toimintamalli)

Taustalla kunnan toissijainen vastuu (TSV) ja markkinapuutteen arvioiminen

- Jätelain mukaan kunnalla on velvollisuus järjestää jätehuolto toissijaisesti muulle kuin kunnan ensisijaiselle vastuulle kuuluvalla jätteelle eli pääasiassa kotitalousjätteille
- Edellyttää, että jätteen haltija pyytää TSV-palvelua yksityisen palveluntarjonnan puutteen vuoksi ja että jäte laadultaan ja määrältään soveltuu kuljetettavaksi tai käsiteltäväksi kunnan jätehuoltojärjestelmässä
- Puute voi olla esim., jos
 - pyydettyä yksityistä palvelutarjontaa ei ole saatavilla tietyllä alueella
 - palvelun hinta on kohtuuton
- Jätteen haltijan tulisi selvittää palvelutarjontaa ja arvioida mahdollisesti saatavissa olevan palvelun kohtuullisuutta
 - puutteen todentaminen on käytännössä haastavaa
- Jos kysymyksessä on jatkuvasti ja säännöllisesti tarvittava TSV-palvelu, kunnan on tehtävä jätteen haltijan kanssa sopimus
- TSV-palvelun edellytysten täyttyminen ja siihen liittyvät tulkinnalliset epävarmuudet ovat yksi jätealaa hiertävistä kysymyksistä

Keskeiset tavoitteet

1. Tuoda läpinäkyvyyttä TSV-palvelun edellyttämän muun palvelutarjonnan puuteen arviointiin
 - Jätteen haltija pyrkisi markkinapaikan avulla ensin löytämään jätteelleen markkinaehtoisen jätehuoltopalvelun, mutta jos sopivaa palvelua ei löytyisi, voisi jätteen haltija pyytää TSV-palvelua
 - Lainsäädännöllä edellytettäisiin markkinapaikan käyttö, kun tarvitaan säännöllistä TSV-palvelua, josta tehdään sopimus
 - Hankkeen ensisijainen tavoite, joka pyritään toteuttamaan viipymättä
2. Edistää kiertotaloutta, kierrätysmarkkinoita ja kierrätysmateriaalien arvonluontia tarjoamalla tietoa hyödynnettävissä olevista materiaaleista ja helpottamalla materiaalien tuottajien ja hyödyntäjien kohtaamista
 - Markkinapaikkaa voidaan hyödyntää myös muuten kuin palvelutarjonnan puutteen arvioinnissa
 - Markkinapaikkaan voi kehittyä ajan kanssa ominaisuuksia, jotka palvelevat vielä paremmin tätä tavoitetta
 - Markkinapaikka luodaan niin, että sen kehittäminen on tarpeen tullen mahdollista käyttöönoton jälkeen

Muita tavoitteita

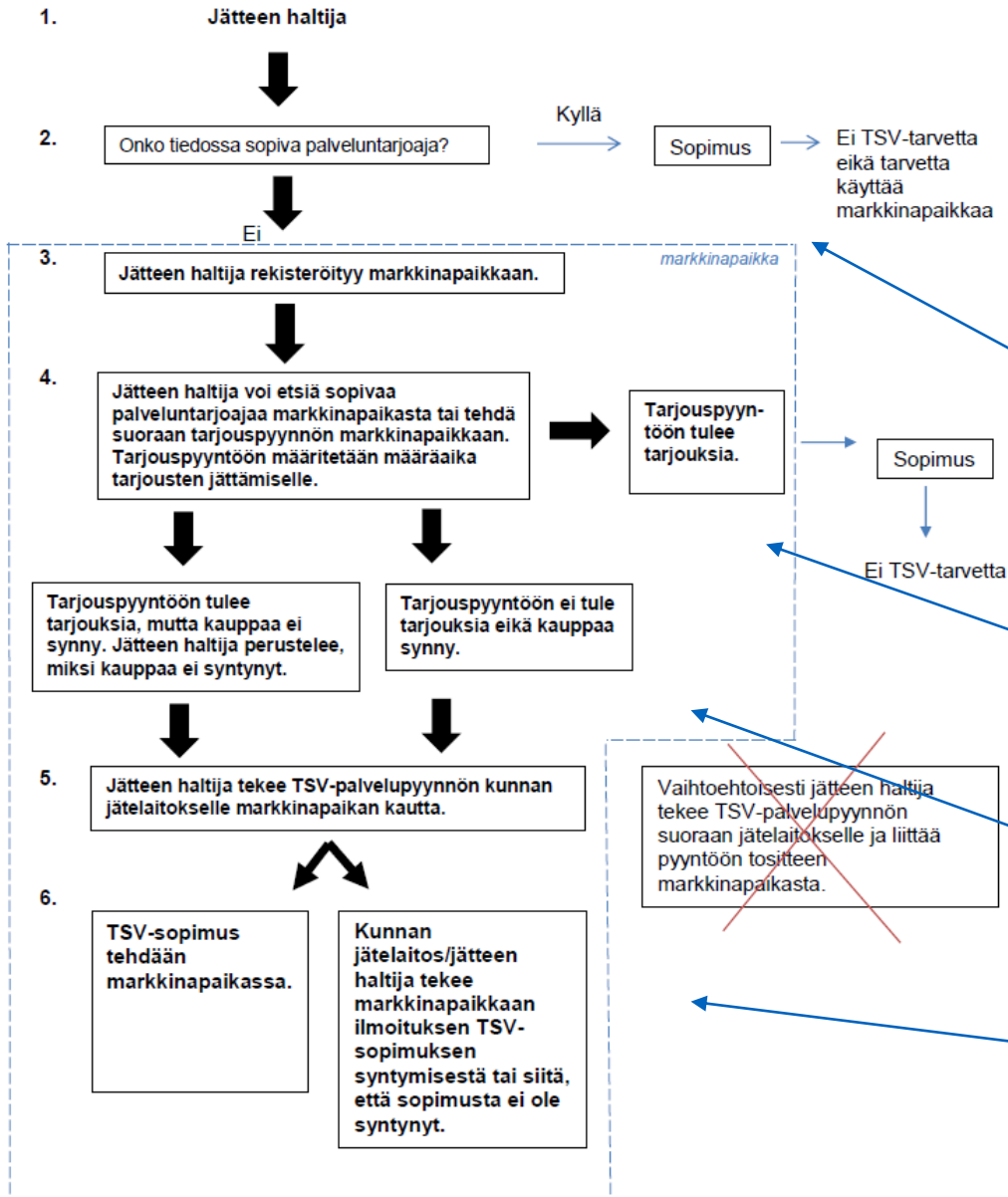
- Huomioida muut olemassa olevat ja tulevaisuudessa syntyvät markkinapaikat mahdollistamalla niiden kytkeytyminen valtakunnalliseen markkinapaikkaan avointen rajapintojen kautta
- Suunnitella markkinapaikkaa yhdessä potentiaalisten käyttäjien kanssa toimivan ja helppokäyttöisen palvelun aikaansaamiseksi
- Hyödyntää mahdollisuuksien mukaan kansallista palveluarkkitehtuuria markkinapaikan toteuttamisessa ja mm. ympäristöhallinnon tietojärjestelmiin kerättyä tietoa markkinapaikan käytössä

Alustavaa toimintaperiaatetta

- Käyttäjä (jätteen/sivuvirran haltija tai hyödyntäjä, palveluiden tarjoaja)
 - rekisteröityy markkinapaikkaan
 - voi etsiä tarvitsemaansa materiaalia tai palvelua ilmoitusten/tarjouspyyntöjen joukosta
 - voi tehdä oman ilmoituksen/tarjouspyynnön tarvitsemastaan tai tarjoamastaan materiaalista tai palvelusta
 - voi vastata ilmoituksiin/tarjouspyyntöihin ja tehdä tarjouksia
- Sopimukset kaupoista tehtäisiin ainakin ensi vaiheessa markkinapaikan ulkopuolella
- Jätteiden kohdalla, jos kauppoja ei synny, käyttäjä voi tehdä TSV-palvelupyynnön kunnan jätelaitokselle markkinapaikan kautta
 - Ennen palvelupyynnön tekemistä, käyttäjä perustelee, miksi kauppaa ei ole syntynyt
- Keskeiset tiedot TSV-sopimuksista tuodaan markkinapaikkaan
- Läpinäkyvyys ”TSV-prosessista”

TSV-menettely markkinapaikassa

- jatkuva, säännöllinen palvelu, ei satunnaiserät

Alustavaa markkinapaikan toimintamallia yhden käyttäjätyypin eli yksityisen jätteen haltijan näkökulmasta, kun tämä etsii jätteelleen hyödyntäjää tai jätehuoltopalvelun tarjoajaa

Markkinapaikan käyttö on vapaaehtoisesta, paitsi jos tarvitaan säännöllistä TSV-palvelua

Jos sopiva palvelu löytyy tässä vaiheessa, ei ole tarvetta jatkaa menettelyä markkinapaikassa pidemmälle

TSV-palvelun tarpeen perustelut

Läpinäkyvyys TSV-palvelutoiminnasta

Hankkeen tavoiteaikataulu

- Tavoite on, että markkinapaikka otettaisiin käyttöön vuoden 2019 alkupuolella
 - Hankinnan kilpailutus kesä-elokuussa
 - Määrittely syyskuussa
 - Sovelluskehitys alkaa viim. marraskuussa ja sille on varattu aikaa 4-6 kk
- Markkinapaikkaa koskevat säädökset hyväksyttäisiin eduskunnassa tällä hallituskaudella ja ne tulisivat voimaan synkronoidusti markkinapaikan käyttöönoton kanssa
 - Velvoitteet markkinapaikan käyttöön
 - Kirjanpitovelvoitteiden täsmennykset
- Hanke on ollut esillä eduskunnassa ja sen toteutusta kiirehditään